

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 278/2010-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júna 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészároša prerokoval námietku predpojatosti podanú spoločnosťou [REDACTED], právne zastúpenej [REDACTED] [REDACTED] substitučný splnomocnenec - Advokátska kancelária [REDACTED] voči sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky Milanovi Ľalíkovi a Petrovi Brňákovi, ktorí by mali rozhodovať vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1103/09 a takto

r o z h o d o l :

1. Sudca I. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Milan Ľalík je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1103/09.
2. Sudca I. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Peter Brňák nie je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1103/09.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 2. júla 2009 doručená sťažnosť spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie

jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 392/07 z 23. marca 2009. Sťažnosť bola pridelená sudkyni ústavného súdu Marianne Mochnáčovej ako spravodajkyni s tým, že bude o nej rozhodovať I. senát ústavného súdu. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. Rvp 1103/09.

2. Podaním z 29. júla 2009, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 31. júla 2009, sťažovateľ vyhlásil, že „odmieta sudcu JUDr. Milana Ľalíka pre jeho predpojatosť a navrhuje aby ho Ústavný súd vylúčil z prejednávania ústavnej sťažnosti podanej v zmysle čl. 127 ods. 1 Ústavy proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zn. 6Co 392/2007 zo dňa 23. 03. 2009 vedenej na Ústavnom súde pod č. Rvp 1103/09“, pretože:

„Sťažovateľ zastáva názor, že v súlade s (...) princípmi, ktoré naplňajú obsah základného práva domáhať sa svojho práva na nestrannom súde, sudca JUDr. Milan Ľalík neposkytuje v tomto konaní dostatočné záruky nestrannosti. Jeho nestrannosť je spochybnená z objektívneho hľadiska.

Sťažovateľ podal dňa 29. 06. 2009 na Ústavnom súde sťažnosť, ktorou sa okrem iného domáha zrušenia rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 392/07 zo dňa 23. 03. 2009.

Týmto Rozsudkom Krajský súd v Bratislave v spojení s prvostupňovým rozsudkom zaviazal sťažovateľa poskytnúť navrhovateľovi - [REDAKOVANÉ] morálnu satisfakciu ako i náhradu nemajetkovej ujmy. [REDAKOVANÉ] v tomto konaní zastupovala [REDAKOVANÉ] JUDr. Milana Ľalíka.

Sudca JUDr. Milan Ľalík od roku 1992 do februára 2007 pôsobil na Najvyššom súde Slovenskej republiky vo všetkých odborných funkciách - sudca, predseda senátu a predseda občianskoprávneho kolégia, s krátkou stážou na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky vo funkcii riaditeľa sekcie civilného práva. V rámci svojho profesného pôsobenia bol sudca JUDr. Milan Ľalík kolegom a blízkym spolupracovníkom [REDAKOVANÉ] Rovnako aj spomínaná stáž na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky bola realizovaná v čase, keď bol ministrom spravodlivosti [REDAKOVANÉ]

Sťažovateľ je toho názoru, že existencia vyššie uvedeného právne významného vzťahu - blízkeho vzťahu sudcu a [REDAKOVANÉ] ako právnej zástupkyne [REDAKOVANÉ] a blízkeho

pracovného vzťahu sudcu JUDr. Milana Ľalíka a [REDAKOVANÉ] zakladá dôvody, ktoré sú z hľadiska vylúčenia sudcu považované za právne významné.

Z uvedených dôvodov existujú dôvodné pochybnosti o nezáujatosti, nepredpojatosti sudcu JUDr. Milana Ľalíka. Existuje pochybnosť, či je objektívne schopný posúdiť vec a úplne nezávisle, slobodne a nestranné túto rozhodnúť. A to preto, že nie je možné predpokladať nezáujatosť, nestrannosť sudcu pri rozhodovaní vo veci, kedy dôsledkom môže byť zrušenie Rozsudku, ktorým bolo v celom rozsahu vyhovené žalobe jeho dlhoročného kolegu a súčasne aj klienta jeho manželky advokátky. V danom prípade možno oprávnene dedukovať na úzky vzťah, pomer sudcu k prejednávanej veci.“

2.1 Vo svojom vyjadrení k uvedenej námietke predpojatosti sudcu Milan Ľalík v liste z 31. marca 2010 dôvody namietanej predpojatosti považoval za relevantné, keď uviedol, že:

„(...) ide o situáciu pre moje vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1103/09, preto súhlasím s mojim vylúčením z výkonu sudcovskej funkcie v označenej veci.“

3. Podaním z 29. júla 2009, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 31. júla 2009, sťažovateľ vyhlásil, že „odmieta sudcu JUDr. Petra Brňáka pre jeho predpojatosť a navrhuje aby ho Ústavný súd vylúčil z prejednávania ústavnej sťažnosti podanej v zmysle čl. 127 ods. 1 Ústavy proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zn. 6Co 392/2007 zo dňa 23. 03. 2009 vedenej na Ústavnom súde pod č. Rvp 1103/09“, pretože:

„Sťažovateľ zastáva názor, že v súlade s (...) princípmi, ktoré naplňajú obsah základného práva domáhať sa svojho práva na nestrannom súde, sudca JUDr. Peter Brňák neposkytuje v tomto konaní dostatočné záruky nestrannosti. Jeho nestrannosť je spochybnená z objektívneho hľadiska. Túto pochybnosť zakladá vzťah sudcu k účastníkovi konania ako i k [REDAKOVANÉ]

Sťažovateľ podal dňa 29. 06. 2009 na Ústavnom súde sťažnosť, ktorou sa okrem iného domáha zrušenia rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 392/07 zo dňa 23. 03. 2009 (...). JUDr. Peter Brňák bol v rokoch 2003-2004 sudcom Krajského súdu v Bratislave. Sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd zaviazal účastníka konania - Krajský súd v Bratislave zaplatiť mu primerané finančné zadostučinenie vo výške 30 000 eur.

Navrhuje tiež, aby Ústavný súd zrušil Rozsudok, ktorý vydal tento súd v senáte zloženom z bývalých kolegov JUDr. Petra Brňáka.

Rozsudkom v spojení s prvostupňovým rozsudkom bol sťažovateľ zviazaný poskytnúť navrhovateľovi - [REDAKOVANÉ] morálnu satisfakciu ako i náhradu nemajetkovej ujmy. JUDr. Peter Brňák pracoval v rokoch 2002-2003 na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Od roku 2004 pôsobil ako sudca občianskoprávneho kolégia NS SR. [REDAKOVANÉ] bol v rokoch 1998-2003 predsedom NS SR (a teda priamym nadriadeným JUDr. Petra Brňáka). V rokoch 2003-2006 bol [REDAKOVANÉ], predsedom trestného senátu NS SR.

JUDr. Peter Brňák rovnako ako i [REDAKOVANÉ] sú okrem uvedeného pracovného vzťahu prepojení i politicky. Obaja sú nominantmi [REDAKOVANÉ] na významné funkcie v oblasti súdnictva. JUDr. Peter Brňák navyše v rokoch 1990 až 2002 pôsobil ako poslanec Národnej rady Slovenskej republiky za [REDAKOVANÉ] a i do funkcie sudcu Ústavného súdu ho navrhol [REDAKOVANÉ] predseda [REDAKOVANÉ] a predseda Klubu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky za [REDAKOVANÉ]. Rovnako i [REDAKOVANÉ] bol navrhnutý do funkcie ministra spravodlivosti ako nominant [REDAKOVANÉ].

Sťažovateľ je toho názoru, že existencia vyššie uvedeného právne významného vzťahu sudcu JUDr. Petra Brňáka k účastníkovi konania ako i pracovný vzťah kolegov (bývalých sudcov NS SR) JUDr. Petra Brňáka a [REDAKOVANÉ] ktorému bol Rozsudkom, ktorý sťažovateľ navrhuje zrušiť, poskytnutá morálna satisfakcia ako i náhrada nemajetkovej ujmy, zakladá dôvody, ktoré sú z hľadiska vylúčenia sudcu považované za právne významné.

Z tohto dôvodu existujú dôvodné pochybnosti o nezáujatosti, nepredpojatosti sudcu JUDr. Petra Brňáka a teda i o tom, či je objektívne schopný posúdiť vec a úplne nezávisle, slobodne a nestrannne túto rozhodnúť. Nie je možné predpokladať nezáujatosť, nestrannosť sudcu pri rozhodovaní vo veci, kedy dôsledkom môže byť založenie povinnosti pre súd, na ktorom on sám pôsobil, zaplatiť sťažovateľovi sumu 30 000 eur a zrušenie rozsudku vydaného týmto súdom. Sťažovateľ sa domnieva, že pochybnosť o nepredpojatosti je tu i z dôvodu, že sa navrhuje zrušiť Rozsudok, ktorý oprávňuje jeho bývalého kolegu, priameho nadriadeného na vyplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1.000.000 Sk. V danom prípade možno oprávnenne dedukovať na vzťah, pomer sudcu k prejednávanej veci či k účastníkovi konania.“

3.1 Sudca Peter Brňák k uvedenej námietke predpojatosti listom zo 7. apríla 2010 zaujal nasledovné stanovisko:

- «(...) po oboznámení sa s obsahom „vyhlásenia“ (...) z 29. júla 2009 (...) uvádzam, že sa necítim byť zaujatý v súvislosti s prejednávaním a rozhodovaním vo veci sp. zn. Rvp 1103/09 so zreteľom na pomer k veci, účastníkom, resp. ich právnym zástupcom. K namietaným skutočnostiam iba v krátkosti dodávam, že

- v rokoch 2003-2004 som nevykonával funkciu sudcu na Krajskom súde v Bratislave (po celý tento čas som pôsobil na Najvyššom súde Slovenskej republiky),

- je pravdou, že počas môjho pôsobenia na najvyššom súde bol istý čas jeho predsedom [REDAKOVANÉ] ku ktorej osobe chcem zvýrazniť, že (okrem pracovného) nedisponujem ani som nedisponoval iným vzťahom (napr. priateľským a pod.),

- rovnako namietam tvrdenie, že sme (s [REDAKOVANÉ] pozn.) „prepojení i politicky“. Po skončení môjho pôsobenia v Národnej rade Slovenskej republiky som ešte v roku 2002 ukončil členstvo v politickom hnutí [REDAKOVANÉ].

- Je pravdou, že do funkcie kandidáta na sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky ma navrhol za poslanecký klub [REDAKOVANÉ] jeho predseda p. [REDAKOVANÉ], s ktorým rovnako neudržiavam žiadne styky. Po odchode z parlamentu som sa s menovaným stretol menej ako je prstov na jednej ruke, pričom tieto stretnutia som neinicioval; stretli sme sa náhodne na spoločenských akciách. Ostatný raz sme sa takto stretli niekedy v mesiaci november alebo december 2006 roku.“

4. Predsedníčka ústavného súdu v súlade s rozvrhom práce ústavného súdu na rok 2010 (ďalej len „rozvrh práce“) pridělila vec 26. januára 2010 na rozhodnutie o uvedenej námietke predpojatosti sudcov I. senátu ústavného súdu Milana Ľalíka a Petra Brňáka, II. senátu ústavného súdu.

II.

Podľa § 27 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je sudca

vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho predpojatosti.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť vznikli do začiatku ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť najneskôr na začiatku ústneho pojednávania.

Podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre predpojatosť rozhodne iný senát.

Podľa čl. IV bodu 1 rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2010 (sp. zn. Spr 106/2010), o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhoduje II. senát, ak ide o sudcov I. senátu.

Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie nestranným súdom je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia pre zaujatosť. Z uvedeného dôvodu možno sudcu vylúčiť buď na návrh účastníka súdneho konania, alebo na základe návrhu samotného sudcu. (napr. I. ÚS 73/97).

V danom prípade sa sťažovateľka ako účastníčka konania pred ústavným súdom domáha toho, aby sudcovia Milan Ľalík a Peter Brňák boli vylúčení z prerokovania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1103/09.

1. Pokiaľ ide o námietku predpojatosti sudcu ústavného súdu Milana Ľalíka, zo samotného vyjadrenia menovaného sudcu vyplýva, že „*ide o situáciu pre moje vylúčenie z pojednávania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1103/09,*“ a už ani preto nemožno pochybovať o tom, že skutočnosti uvedené vo vyhlásení sťažovateľky sú spôsobilé privodiť pochybnosti o jeho nepredpojatosti v zmysle § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Preto bolo v tejto časti rozhodnuté tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia v bode 1.

2. Ústavný súd po posúdení dôvodov uvedených vo vyhlásení sťažovateľky vo vzťahu k sudcovi ústavného súdu Petrovi Brňákovi dospel k záveru, že v zmysle § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie sú dostačujúce na vznik pochybností o nepredpojatosti menovaného sudcu k danej veci. Podstata námietok sťažovateľky spočíva v poukázaní na bývalé kolegiálne (pracovné) vzťahy namietnutého sudcu a účastníka konania, ďalej v tom, že v minulosti boli nominantmi rovnakého subjektu na funkciu sudcu ústavného súdu, resp. na funkciu ministra spravodlivosti. Tieto okolnosti však same osebe nemôžu byť dôvodom pre vylúčenie sudcu z prerokovania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1103/09. Rovnako skutočnosť, že „*dôsledkom*“ rozhodnutia ústavného súdu „*môže byť založenie povinnosti pre súd, na ktorom on sám pôsobil*“, nemôže byť dôvodom pre vylúčenie sudcu z prerokovania a rozhodovania danej veci, pretože za obdobných okolností by bol napr. profesný postup sudcov v podstate znemožnený. Preto rozhodol ústavný súd v tejto časti tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia v bode 2.

Z uvedených dôvodov príslušný senát ústavného súdu rozhodol podľa § 27 ods. 1 v spojení s § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2010